

המטה	הכללי
אגף	המבצעים
מערך	247
לשכת	צה"ל
טל':	03-123-1234
פקס:	03-123-1234
19	2025
כ"א	תשפ"ה
	דובר
	צה"ל
	דובר
	מאי
	אייר

הנדון: בקשה לקבל מידע ומסמכים בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998
בעניין מנגנון הביורור המטכ"לי ועובדתו עם מידע גלוי

1. ב-7 לאוקטובר פתח ארגון הטרור חמאס במתקפת פתע רצחנית שגבתה את חייהם של 1200 אזרחים וחיילים. בחלוף 11 חודשים מאז הטבח החלו להתפרסם ממצאי התחקירים הפנימיים בצה"ל שנגעו לפעילות הכוחות המתמרנים, זרוע האוויר והחלל ואף לאגף המודיעין. ביחס לאגף המודיעין הביקורות התמקדו, בין היתר, בניטרול היכולת לבצע איסוף מודיעין ממקורות גלויים. גולת הכותרת של תופעה זו התמקדה בסגירת יחידת חצב, שתפקידה העיקרי היה איסוף מודיעין ממקורות גלויים.¹

2. בכתב בעת "מערכות" בינואר 2023 פורסם מאמר בשם "המנגנון המטכ"לי לביורור אירועים מבצעיים חריגים" (להלן - "המאמר" ו-"המנגנון").² בנוסף, לאורך השנים פורסמו כתבות שונות באתר צה"ל אודות המנגנון ופעולותיו,³ ואף הוגשו בעניינו בקשות חופש מידע על ידי מספר ארגוני חברה אזרחית.⁴

3. במסגרת המאמר הוזכרו מספר מאפיינים ביחס לאופי פעילות המנגנון. בין היתר פורסם כי במנגנון משרתים חיילי סדיר, קבע, מילואים, ואף אזרחים (שהם אל"מים בדימו). למרות זאת, נדמה שעד עכשיו לא פורסם המבנה הארגוני של המנגנון. על כן, במסגרת הסעיף הראשון לבקשת חופש המידע, נוכח האמור, נבקש לקבל את המידע הבא:

- (1) עץ המבנה הארגוני של המנגנון, ואת השינויים שהתרחשו בו לאורך השנים.

- (2) מתי התקבלה ההחלטה להקים את חמ"ל האוסינט שפעל במגנון.
 - (3) היקף כוח האדם המשרת בו בחלוקה לסוגי משרתים.
5. בתחילת שנת 2022 פורסם, גם כן על ידי צהל, כי יחידת חצב האחראית, על פי הפרסומים, על ניתוח מודיעין גלוי תיסגר ואנשיה יפוזרו בין היחידות. החלטה זו בוצעה במקביל להקמת או העצמת חמל האוסינט של מגנון הבירור המטכלי. על כן אבקש לקבל את המידעים הבאים:
- (4) האם השטח בו פעלה יחידת חצב החל לשמש את מגנון הבירור?
 - (5) באיזה תאריך בדיוק נסגרה יחידת חצב?
 - (6) האם מי מאנשי יחידת חצב עבר למגנון הבירור על מנת להכשיר את כוח האדם בפעולות האוסינט? אם כן, בכמה אנשים מדובר.
 - (7) האם מי מאנשי יחידה חצב החל לשרת במגנון הבירור בעקבות הסגירה? אם כן, מהם הדרגות (עם חלוקה לסדר, קבע, אע"צ ודרגה) התפקידים וכמויות האנשים בעברו.
 - (8) האם מי ממשרתי המילואים ששירתו אצל המגנון שימשו גם כן בתפקידי מילואים, סדר, או קבע ביחידת חצב? נשמח לפירוט בדומה לסעיף 3(ד) ביחס לדרגות, סוגי משרתים, תפקידים וכמויות.

- (9) מהם התוכנות בהם השתמשו אנשי המנגנון לצורך ניטור הפעילות ברשת.
 - (10) האם המנגנון השתמש בפיתוחים פנים-צה"ליים או שפותחו במערכת הביטחון לשם צרכים ביטחוניים ואיפשר את שימושם על מנת לבצע את פעילות המנגנון.
 - (11) האם פעילות המנגנון כללה ניטור שוטף ויזום של תוכן ממקורות גלויים? אילו תבחינים המנגנון קבע כדי לבצע סינון במידע שהובא על ידי המערכות הטכנולוגיות השונות שביצע המנגנון. נשמח לפירוט של מילות המפתח שהכלים הטכנולוגיים ביקשו לאתר או של תמונות שהמנגנונים הטכנולוגיים ביקשו לאתר.
-
- (12) האם התבצעה פריצה או חדירה למכשירים של משרתי צה"ל על מנת להעמיק את הידע של המנגנון ביחס למקרים בהם המנגנון בדק חשד לפגיעה בדין הבין לאומי.
 - (13) כיצד בוצעו המיונים לחיילי הסדיר שהגיעו למנגנון בהתחלה, ובהמשך פעילותו.

- (14) מהם אותם כשירויות ומיומנויות ייחודיות. (ט"ו) כיצד נבחרו אותם אנשי מילואים? האם על בסיס רקע טכנולוגי, יכולות מודיעיניות בתחום האוסינט והוובינט?

- (15) מהם מצבי "חוסר במידע", ואילו פעולות הדורשות "מיומנויות ייחודיות" הופעלו על מנת לנטרל את אותם מצבי חוסר במידע?

פעילות זו, הכוללת משרתי מילואים רבים במספר לצד משרתי קבע ואע"צ נשמעת כמו פעילות בעלת עלות תקציבית שלא ניתן לבטלה בהינף יד. על כן נבקש לקבל את המידעים הבאים:

- (16) היקף ההוצאה התקציבית על פעילות המנגנון וההתקשרויות השונות שביצע המנגנון.

- (17) פירוט 10 הספקים המרכזיים של המנגנון והיקפי ההתקשרות עימם.

- (18) פירוט היקף ההוצאה על שכר עם חלוקה בין סוגי משרתים (קבע, אע"צ, יועצים חיצוניים).

- (19) היקף ימי המילואים ששימשו את המנגנון.

- (20) מדוע צה"ל מקדיש כוחות מילואים על מנת להילחם בעבירות הסתה.

- (21) האם מתקיימת הבחנה בין ערבים אזרחי ישראל לבין ערבים תושבי הרשות ככל הנוגע למושאי המעקב, וכמה אחוז מהם תושבי מדינת ישראל.

- (22) האם פעילות זו חוסה תחת יחידת חצב "החדשה"?

- (23) כמה אחוז מעבירות ההסתה שמאותרות מעוברות לטיפול על ידי המשטרה, וכמה אחוז מהן מטופלות על ידי כוחות צה"ל?

- (24) האם פעילות זו נעשית באמצעות כלים טכנולוגיים שפותחו בתוך צה"ל? האם פעילות זו כוללת פריצה לטלפונים?

שלום רב,

הנדון: בקשת למידע בנושא פעילות מנגנון הבירור המטכ"לי

שלך: בקשת חופש מידע מיום 23 בספטמבר 2024

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך לאחר בדיקה מול הגורמים הרלוונטיים.
2. מנגנון התחקור המטכ"לי הוקם בשנת 2014 על מנת לבחון אירועים חריגים שאירעו במהלך לחימה, בהם יש חשש לכאורה לעבירה על כללי המשפט הבין-לאומי. המנגנון עוצב כך שיוכל לבצע הערכה עובדתית יסודית ומקצועית של האירועים החריגים, באופן שיאפשר להביא בפני הפרקליט הצבאי הראשי, באופן מהיר, מסד עובדתי מספק לצורך החלטה על המשך הטיפול באירוע.
3. משימתו של המנגנון היא לקיים הערכה עובדתית, עצמאית, אפקטיבית ויסודית, מהירה וללא משוא פנים, כחלק מחובותיה של ישראל על פי המשפט הבין-לאומי.
4. במהלך מלחמת "חרבות ברזל" הורה הרמטכ"ל על הפעלתו של המנגנון לטובת ביצוע הערכה עובדתית של האירועים המבצעיים החריגים בלחימה.
5. לגופה של בקשתך, מרבית המבוקש אינו חוסה תחת הגדרת "מידע" לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1988, מאחר שאין מדובר במידע כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב, אלא בידע שאינו שמור באופנים הקבועים בחוק – זאת, בפרט באשר למבוקש בסעיפים (1), (2), (4), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (20), (21), (22), (23), (24).
6. זאת ועוד, מטעמים של ביטחון מידע ובהתאם לצו חופש המידע (נושאים שרשות ציבורית לא תמסור מידע לגביהם), תשנ"ט-1999, לא יימסר מידע בעניין סדר הכוחות במנגנון, בניין כוח, מבנה צה"ל או יחידותיו, כפי שמבוקש בסעיפים (1), (3), (6), (7), (8). עוד קובע הצו, כי לא יימסרו נתוני תקציב ונתונים כמותיים אחרים שמהם ניתן לגזר מידע בעניין סדר הכוחות בצבא, כפי שמבוקש בסעיף (18).
7. אשר לבקשה בסעיפים (16), (17) באשר להתקשרויות המנגנון ורשימת הספקים המרכזיים של המנגנון והיקפי ההתקשרות עמם, מדובר במידע אשר בגילוייו יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה.
8. בכל הנוגע לבקשה בעניין היקף ימי המילואים ששימשו את המנגנון (19) – עד למלחמה "חרבות ברזל" עבד המנגנון במבנה מהודק ומצומצם, אשר נתן מענה למשימותיו באותה עת. לאור הצורך המתפתח במלחמה, ניתן תחילה מענה באמצעות גיוס אנשי מילואים, וסה"כ בשנת 2023 עמד היקף ימי המילואים על 353 ובשנת 2024 על 2,116 ימים.
9. אשר למבוקש בסעיף (5), מידע זה הינו מידע שנוצר ע"י מערך המודיעין של צבא-ההגנה לישראל, ומוחזק בידיו. בשים לב לאמור, ובהתאם לסעיף 14(א)(1) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, הוראות חוק חופש המידע אינן חלות בנסיבות העניין.

10. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

11. בברכה,